

LATVIJAS REPUBLIKA
TUKUMA NOVADA DOME
TUKUMA NOVADA BŪVVALDE

Reģistrācijas Nr.90000050975
Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads, LV-3101,
tālrunis 63122707, 63107217, fakss 63107243, mobilais tālrunis 29493925, 29288876
e-pasts: dome@tukums.lv www.tukums.lv

Tukumā

17.04.2015. Nr.6-2/1721/1603

Uz 18.03.2015. Nr.233.9/18-74-12/15

**Latvijas Republikas Saeimai
Parlamentārās izmeklēšanas
komisijai**
Jēkaba ielā 11, Rīgā, LV-1811

*Par atbilžu sniegšanu uz Parlamentārās
komisijas jautājumiem*

Tukuma novada būvvalde ir saņēmusi Jūsu 18.03.2015. vēstuli ar lūgumu sniegt rakstiskas atbildes uz vēstulē norādītajiem jautājumiem.

Atbildot uz jautājumiem informējam un paskaidrojam :

1. *Kāda ir Jūsu pašvaldības sadarbība ar valsti, lai savā teritorijā nodrošinātu būvniecības pārraudzību un koordināciju? Kā Jūs vērtējat vispārējo būvniecības pārraudzības un koordinācijas nodrošināšanu valstī?*

ATBILDE:

No brīža, kad tika likvidēta Valsts būvinspekcija, sadarbība ar valsti būvniecības pārraudzībā un koordinācijā praktiski nav notikusi. Ja nav bijusi valstiska mēroga būvniecības pārraudzība un koordinācijas nodrošināšana, tad nav iespējams izteikt arī tās vērtējumu.

Ceram, ka ar Būvniecības valsts kontroles biroju sadarbība uzlabosies.

2. *Vai, Jūsaprāt, būvprojekta ekspertiem un projektētājiem normatīvajos aktos nevajadzētu paredzēt solidāru atbildību?*

ATBILDE:

Atbalstām nostādni, ka būvprojekta ekspertiem un projektētājiem normatīvajos aktos vajadzētu paredzēt solidāru atbildību.

Jaunais būvniecības regulējums, kas stājies spēkā ar 01.10.2014., paredz: Būvniecības likuma 19.panta ceturtā daļa nosaka, ka „Būvprojekta izstrādātājs ir atbildīgs par būvprojekta apjoma un satura atbilstību pasūtītāja, šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām, kā arī par autoruzraudzību”, kas ir pamatoti, jo viņš ir būves tehniskā risinājuma autors. Būvniecības likuma 19.panta septītā daļa nosaka, ka „Būveksperts atbild par ekspertīzes atzinuma saturu un tajā ietvertu secinājumu pamatotību”. Eksperts izvērtē būvprojektu, līdz ar to uzņemas līdzvērtīgu atbildību, bet, ja kļūdas nav pamanījis un norādījis atzinumā, būtu arī līdzvērtīgi

atbildīgs. Būvniecības likuma 19.panta septītās daļas redakcija šobrīd ļauj interpretēt atbildību.

3. *Vai, atstājot pašvaldību būvvaldēm funkciju nodrošināt savā administratīvajā teritorijā būvniecības procesa tiesiskumu (likuma par pašvaldībām 15.panta 14.punkts), sabiedrība var būt droša, ka esošās un nākamās būves Jūsu pašvaldības teritorijā tiks uzraudzītas kvalitatīvi, un uzraudzība notiks, nevis formāli, pārbaudot iesniegtos dokumentus, bet arī faktiski uz vietas būvobjektā?*

ATBILDE:

Lai pašvaldību būvvaldes varētu nodrošināt būvniecības procesa tiesiskumu, veikt uzraudzību kvalitatīvi- nevis formāli, pārbaudot iesniegtos dokumentus, bet arī faktiski uz vietas būvobjektā, jāstiprina pašvaldību būvvaldes. Ar tiem cilvēkresursiem, kas strādā būvvaldē, nav iespējams nodrošināt plānveidīgu uzraudzību būvobjektos uz vietas.

Šobrīd Tukuma novada būvvaldē strādā viens būvinspektors, kurš ir sasniedzis 80 gadu vecumu un viens būvinspektora palīgs (tiek kārtoti dokumenti sertificēšanas jomā, lai varētu reģistrēties būvinspektoru reģistrā). Tukuma novada kopējā platība ir 119 152,4 ha, tajā reģistrēti 31 666 iedzīvotāji un tā administratīvajā teritorijā ietilpst Tukuma pilsēta un 10 pagasti. Ar tiem cilvēkresursiem, kas šobrīd ir Tukuma novada būvvaldē, pamatā var pagūt izsniegt, pārbaudīt būvniecības dokumentus uz pieprasījuma pamata.

Jāpiebilst, ka pašvaldībās ir ļoti grūti piesaistīt būvinženierus būvinspektoru darbam, jo atalgojums, ko var samaksāt pašvaldība, nav adekvāts un konkurētspējīgs salīdzinoši ar būvniecības nozari kopumā. Pašreizējais Tukuma novada būvinspektora palīgs, kas darbu būvvaldē uzsāka 2014.gada nogalē, tika atrasts vairākkārtēju šī amata konkursu rezultātā, kas vairākkārt beidzās bez rezultāta, kaut informācija tika ievietota vairākos un dažādos plašsaziņas līdzekļos.

4. *Kāda faktiskā kontrole tiek veikta pār būvprojektā iekļauto būvkonstrukciju slodžu aprēķina pareizību (būvkonstrukciju slodzes, slodžu shēmas un kopējais aprēķina modelis)? Vai pašvaldību būvinspektori veic būvprojekta tehniskā izpildījuma pārbaudes atbilstību normatīvajiem aktiem? Ja veic, kādā apjomā?*

ATBILDE:

Pašvaldības būvvalde, pamatā būvvaldēm piesaistītie arhitekti, izskatot būvprojektus, norāda tikai acīmredzamās kļūdas, neatbilstības normatīvajiem aktiem, ko arī nosaka normatīvie akti.

Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 74.punkts nosaka, ka „Būvvalde, saņemot būvatļaujā norādītos dokumentus, kas apliecina projektēšanas nosacījumu izpildi, pārlicinās, ka būvprojekts atbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentiem, būvprojektam ir izstrādātas visas nepieciešamās sadaļas, kā arī ir saņemta tehnisko noteikumu izdevēja piekrišana būvprojekta risinājumiem, apstiprinot, ka būvprojektā ievērotas visas tehnisko noteikumu prasības un, ja nepieciešams, vides pieejamības un insolācijas prasības” un 75.punkts nosaka, ka „Ja būvvalde, pārbaudot projektēšanas nosacījumu izpildi, konstatē acīmredzamas neatbilstības normatīvo aktu vai tehnisko noteikumu prasībām, tā ir tiesīga lūgt speciālajos būvnoteikumos noteiktajā kārtībā precizēt būvprojektu un neizdarīt atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi”. Būvvalde nevar uzņemties būvprojekta izstrādātāja vai būvprojekta eksperta pienākumus, jo tai nav atbilstoši kvalificētu speciālistu un normatīvos aktos iesniegto dokumentu izskatīšanas laiks

nav atbilstošs, lai būvprojektu izanalizētu pilnībā. Ja būvprojekts tiek izstrādāts viena – divu gadu laikā, tad būvvalde to detalizēti nevar izvērtēt 15 darba dienu laikā.

Pašvaldības būvinspektors neveic būvprojekta tehniskā izpildījuma pārbaudes atbilstību normatīvajiem aktiem, pārbaudot būvprojektā iekļauto būvkonstrukciju slodžu aprēķina pareizību.

Tā kā būvinspektori pamatā nepraktizējas un ar jauno būvniecības regulējumu tiem vispār nav atļauts praktizēties, tad viņi nav kvalificēti, lai varētu veikt pārbaudi par būvprojektā iekļauto būvkonstrukciju slodžu aprēķina pareizību. Šis ir būvprojekta eksperta pienākums saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 2.5.punktu „*būvprojekta ekspertīze – profesionāla pārbaude, kuras mērķis ir sniegt izvērtējumu par būvprojekta tehniskā risinājuma atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām*” un 49.2.punktu „*Ekspertīzes pasūtītājs būvprojekta ekspertīzes veikšanai iesniedz: projektēto būvkonstrukciju slodžu un konstrukciju aprēķinus, kas nepieciešami būvkonstrukciju pilnvērtīgai analīzei*”.

5. *Vai Jūsu pašvaldības teritorijā ir noteikta normatīvā kārtība, kā būvvalde veic būvprojekta ekspertīzes uzraudzību 3.grupas būvēm un kā veiktās ekspertīzes ir jāuzglabā?*

ATBILDE:

Tukuma novada teritorijā nav noteikta īpaša kārtība, kā būvvalde veic būvprojekta ekspertīzes uzraudzību 3.grupas būvēm.

Atbilstīgi Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 57.punktam, kas nosaka, ka „*Būvprojekta ekspertīzes atzinumu pasūtītājs pievieno būvprojekta dokumentācijai*”, būvprojekta ekspertīze tiek pievienota būvprojekta sastāvam jau esošajā sējumā vai noformēta atsevišķā sējumā.

6. *Kādi pasākumi pēc 2013.gada novembra ir veikti Jūsu pašvaldībā būvniecības uzraudzības nodrošināšanā, lai palielinātu būvniecības procesā iesaistīto atbildību par būves drošību un kvalitāti?*

ATBILDE:

Tika pārbaudītas ekspluatācijā nodotās publiskās ēkas, tai skaitā arī tās, kurās var atrasties vairāk nekā 100 cilvēki, sastādīti atzinumi, norādītas neatbilstības un lūgts risināt problēmu.

2014.gada sākumā tika apturēta ekspluatācija avārijas stāvoklī nonākušajā tirdzniecības centrā Pasta ielā 4, Tukumā (RIMI). Šobrīd notiek tiesvedība, kur tiek apstrīdēts būvvaldes lēmums par ekspluatācijas pārtraukšanu nekavējoties un tirdzniecības centra slēgšanu līdz avārijas stāvokļa likvidācijai. Tiesvedība turpinās apelācijas instancē.

Tā kā būvinspektoru skaits pašvaldībā būvniecības procesa uzraudzībai ir nepietiekošs, vairākkārt esam izsludinājuši konkursu būvinspektora amatam. Šobrīd pašvaldībā strādā viens būvinspektors un viens būvinženieris, kas ir būvinspektora palīgs, kas pieņemts darbā 2014.gada beigās. Uzskatam, ka tas nav pietiekami uz Tukuma novada teritoriju.

Lai palielinātu būvniecības procesā iesaistīto atbildību par būves drošību un kvalitāti, būvniecības kontrolei ir jānorit regulāri, būvvalžu būvinspektoriem tas ir jā dara plānveidīgi. Kamēr pašvaldībās netiks nodrošināts būvinspektoru optimālais skaits, lai var pārraudzīt teritoriju, kontrole neuzlabosies. Ja paliek norma, kā to paredz jaunais regulējums, ka

būvinspektori nevar praktizēt, tad valstij to atalgojums jādotē ar mērķdotācijām, lai būvniecības kontrolē varētu iesaistīt atbilstoša skaita kvalificētus speciālistus.

Vislabāk būtu, ja būvinspektori būtu neatkarīgi no pašvaldības, respektīvi, valsts apmaksātas amatpersonas.

Tukuma novada būvvalde informē, ka ir iesniegusi priekšlikumus Latvijas Pašvaldību savienībai par grozījumiem Vispārīgajos būvnoteikumos, kas dotu plašākas iespējas būvvaldēm veikt kontroli ēku un būvju uzraudzībā, tikai pie nosacījuma, ka tām ir atbilstoši kvalificēti un atbilstoša skaita būvinspektori.

Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgo būvnoteikumu" 144.punkts nosaka, ka „*Būvinspektors, kontrolējot ekspluatācijā pieņemtās būves drošumu, veic vispārīgu vizuālo apskati, novērtē redzamos bojājumus un apskates rezultātus fiksē atzinumā. Apskates rezultāti var būt par pamatu būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu detalizētai tehniskajai izpētei. Trešās grupas publisku ēku ekspluatācijas uzraudzību atbilstoši Būvniecības likuma 6.¹pantam nodrošina birojā nodarbināts būvinspektors”.*

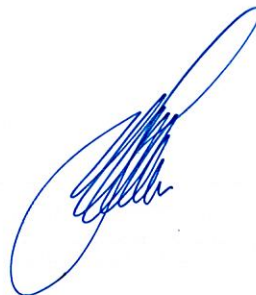
Uzskatām, ka birojam būtu jāuzrauga visas trešās grupas būves, ne tikai publiskās ēkas, arī ražošanas ēkās mēdz būt vairāk nekā 100 cilvēki, tilti, viadukti u.tml. Būtu vēlams 144.punktu izteikt šādā redakcijā: „*144. Būvinspektors, kontrolējot ekspluatācijā pieņemtās būves drošumu, veic vispārīgu vizuālo apskati, novērtē redzamos bojājumus un apskates rezultātus fiksē atzinumā. Apskates rezultāti var būt par pamatu būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu detalizētai tehniskajai izpētei. Trešās grupas publisku ēku un būvju ekspluatācijas uzraudzību atbilstoši Būvniecības likuma 6.¹pantam nodrošina birojā nodarbināts būvinspektors” un vienlaicīgi jāgroza Būvniecības likums (6.¹.pant: biroja kompetence-pirmās daļas otrais punkts).*

Būvniecības likuma 7.panta otrā daļa nosaka, ka: „*Šā panta pirmajā daļā minētos pienākumus pašvaldība neveic attiecībā uz būvdarbu valsts kontroles un ekspluatācijas procesiem, kas atbilstoši šā likuma 6.¹ pantā noteiktajam ir biroja kompetencē. Būvvaldes un biroja sadarbības kārtību nosaka vispārīgie būvnoteikumi”.*

Būvniecības likuma 21.panta septītā daļa nosaka, ka „*Būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros, ņemot vērā atzinumā konstatēto, būvvalde vai birojs atbilstoši to kompetencei var pieņemt šādus lēmumus: 3) ja konstatēta būves bīstamība, — aizliegt tās ekspluatāciju līdz bīstamības novēršanai”.* Tā kā būvvaldes kompetencē nav būvju ekspluatācijas uzraudzība, tad šis punkts uz būvvaldi neattiecas. Saskaņā ar Būvniecības likuma 12.panta trešo daļu būvvaldes kompetencē neietilpst ekspluatācijā pieņemtu būvju uzraudzība.

Uzskatām, ka arī pašvaldību būvvaldes kompetence jāpalielina un neatkarīgi no būves grupas un lietošanas veida jāatļauj uzraudzīt ekspluatācijā pieņemtās būves. Nepieciešams grozīt arī Būvniecības likuma 7., 12.pantu un jāpaplašina būvvaldes kompetence.

Būvvaldes vadītāja

I.Vistapole